

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ирина Автономова Ірина АВТОНОМОВА

серпень 2021 року

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
СПЕЦІАЛЬНОЇ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ
ШКОЛИ-ІНТЕРНАТУ № 18 м. КИЄВА

на 2021-2022 навчальний рік

5-10 класи

Схвалено на засіданні
педагогічної ради
(протокол № 1
від 26 серпня 2021 року)

**Освітня програма
II ступеня (5-10 класів)
спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату №18 м. Києва**

Пояснювальна записка

Спеціальна загальноосвітня школа-інтернат № 18 м. Києва (СЗШ № 18 м. Києва) – освітній заклад I-III ступенів для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, що забезпечує реалізація права таких громадян на здобуття повної загальної середньої освіти та здійснює заходи з реабілітації.

Відповідно до особливостей психофізичного розвитку дітей в спеціальній загальноосвітній школі-інтернаті №18 м. Києва функціонують:

I ступінь – 1-4 класи;

1-4 класи – спеціальні класи для дітей з тяжкими порушеннями мовлення;

II ступінь – 5-10 класи;

5-ий клас – спеціальний клас для дітей з тяжкими порушеннями мовлення;

10-ий (спеціальний) клас для дітей зі складними вадами розвитку (зі зниженим слухом та з розумовою відсталістю);

III ступінь – 11-12 класи.

Мова навчання – українська.

На 2021-2022 н.р. в школі-інтернаті прогнозується відкрити 27 класів, в яких навчатимуться 239 учнів.

СЗШ №18 м. Києва працює за п'ятиденним навчальним тижнем. Законодавство України у сфері спеціальної освіти базується на Конституції України і складається із законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про охорону дитинства», «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні», «Про реабілітацію інвалідів в Україні» та інших нормативно-правових актів.

Спеціальна загальноосвітня школа-інтернат № 18 м. Києва діє на підставі Статуту, який розроблено на основі Закону України «Про повну загальну середню освіту», Положення про загальноосвітній заклад, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 221 «Про затвердження Положення про спеціальну школу та Положення про навчально-реабілітаційний центр» (із змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів № 586 від 01.06.2020, № 853 від 02.09.2020), з урахуванням виду спеціальної школи-інтернату та особливостей її діяльності.

Освітня програма спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату № 18 м. Києва розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» (із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України № 538 від 07.08.2013, № 143 від 26.02.2020), наказу Міністерства охорони здоров'я України від 20.02.2013 р. № 144, зареєстрованого у Міністерстві

юстиції України 14 березня 2013 року за № 410/22942 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів», відповідно Типовим освітнім програмам спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженими наказами Міністерства освіти і науки України від 12.06.2018 р. № 627 (5-9 класи) та від 26.07.2018 р. № 813 (10 клас).

Освітня програма базової загальної середньої освіти (далі - Освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти.

Освітню програму спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату № 18 м. Києва складено відповідно Програмам та рекомендаціям до розподілу програмового матеріалу загальноосвітніх навчальних закладів для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з особливими освітніми потребами.

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти 5-10-х класів спеціальних закладів загальної середньої освіти складає 6265 годин:

- ✓ для 5-х класів - 875 годин/навчальний рік;
- ✓ для 6-х класів - 980 годин/навчальний рік;
- ✓ для 7-х класів - 1050 годин/навчальний рік;
- ✓ для 8-х, 9-х, 10-х класів - 1120 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату № 18 м. Києва (II ступеня) (далі - навчальний план).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження здобувачів освіти. Навчальні плани передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через навчальні предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх спеціальних закладів загальної середньої освіти, у яких навчаються діти з особливими освітніми потребами незалежно від їх підпорядкування, видів і форм власності, та варіативну складову, якою передбачені додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, факультативні, індивідуальні та групові заняття.

Державний стандарт базової та повної загальної середньої освіти складається з семи освітніх галузей «Мови і літератури», «Математика», «Природознавство», «Суспільствознавство», «Мистецтво», «Технології», «Основи здоров'я і фізична культура».

Освітня галузь «Мови і літератури» в навчальних планах реалізується через навчальні предмети: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Українська жестова мова» (у дітей глухих та дітей зі зниженим

слухом), «Іноземна мова». Здобувачі освіти зі складними порушеннями розвитку та інтелектуальними порушеннями предмет «Іноземна мова» не вивчають.

Освітня галузь «Математика» реалізується через навчальні предмети: «Математика» (5-6 класи; 5-10 класи - для дітей з інтелектуальними порушеннями, дітей зі складними порушеннями розвитку); «Алгебра» та «Геометрія» (7-10 класи).

Освітня галузь «Природознавство» реалізується через навчальні предмети: «Природознавство» (5 клас; 5-9 класи - для дітей з інтелектуальними порушеннями, для дітей зі складними порушеннями розвитку), «Біологія» (дітьми з інтелектуальними порушеннями, дітьми зі складними порушеннями розвитку даний предмет не вивчається) та «Географія» (6-10 класи), «Фізика», «Хімія» (7-10 класи), «Фізика і хімія у побуті» (7-9 класи для дітей з інтелектуальними порушеннями та дітей зі складними порушеннями розвитку).

Освітня галузь «Суспільствознавство» реалізується через навчальні предмети: «Історія України» (7-9 класи дітей зі складними порушеннями розвитку), «Я у світі» (5 клас для дітей з інтелектуальними порушеннями, дітей зі складними порушеннями розвитку), «Всесвітня історія» (7-10 класи; дітьми з інтелектуальними порушеннями, дітьми зі складними порушеннями розвитку цей предмет не вивчається), «Всесвітня історія. Історія України (Інтегрований курс)» (6 клас), «Основи правознавства» (9 класи), «Правознавство (практичний курс)» (10 класи).

Освітня галузь «Мистецтво» реалізується через навчальні предмети: «Образотворче мистецтво», «Музичне мистецтво» (5-7 класи, 5-8 класи для дітей з інтелектуальними порушеннями), «Мистецтво» (8-9 класи, дітьми з інтелектуальними порушеннями, дітьми зі складними порушеннями розвитку даний предмет не вивчається), «Художня культура» (10 класи).

Освітня галузь «Технології» реалізується через навчальні предмети «Трудове навчання», «Інформатика» (5-10 класи).

Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура» реалізується навчальними предметами «Основи здоров'я» (5-10 класи; 5-9 класи для дітей з інтелектуальними порушеннями, дітей зі складними порушеннями розвитку) та «Фізична культура» (5-10 класи). Фізичний розвиток учнів забезпечується шляхом проведення уроків фізичної культури, занять з ритміки, лікувальної фізичної культури.

Навчальні плани для спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату №18 м. Києва включають години корекційно-розвиткових занять, зміст яких зумовлений особливостями психофізичного розвитку здобувачів освіти і реалізується через курси:

✓ для дітей зі зниженим слухом: «Розвиток слухового сприймання та формування вимови», «Ритміка», «Лікувальна фізкультура»;

✓ для дітей з тяжкими порушеннями мовлення: "Корекція мовлення", "Логоритміка", "Ритміка", "Лікувальна фізкультура";

✓ для дітей зі складними порушеннями розвитку (з порушеннями слуху в поєднанні з інтелектуальними порушеннями): «Розвиток слухо-зоро-тактильного сприймання мовлення та формування вимови», «Розвиток слухового сприймання та формування вимови», «Соціально-побутове орієнтування», «Лікувальна

фізкультура», «Ритміка».

Корекційно-розвиткові заняття проводять педагоги: вчитель-дефектолог, вчитель-логопед, вчитель фізичної культури, вчитель музично-ритмічних занять.

Предмети та курси за вибором визначаються гранично допустимого навчального навантаження з урахуванням інтересів та потреб здобувачів освіти, а також рівня навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу освіти.

Варіативна складова навчальних планів використовується на: підсилення предметів інваріантної складової. У такому разі розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми програми предмету здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується керівником закладу освіти чи його заступником. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години; індивідуальні заняття та консультації.

Варіативність змісту базової середньої освіти реалізується також завдяки запровадженню в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб здобувачів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової загальної середньої освіти:

✓ базова загальна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які отримали початкову освіту на 1 вересня поточного року повинні розпочинати здобуття базової загальної середньої освіти цього ж навчального року.

Освітній рівень особи, яка не має документів (копій документів), що підтверджують наявність попереднього здобутого рівня початкової освіти визначається навчальним закладом.

З цією метою наказом директора спецшколи створюється комісія, затверджується її склад та порядок організації роботи, затверджується графік проведення оцінювання знань учнів, перелік вправ, завдань з навчальних предметів. Результати оцінювання з навчальних предметів) оформлюються протоколом, який підписується головою та членами комісії.

Система внутрішнього забезпечення якості освіти включає:

- ✓ кадрове забезпечення освітньої діяльності: педагогів – 70 осіб, з них:
  - вчителів – 48,
  - вихователів – 19,
  - психолог – 1,
  - соціальний педагог – 1,
  - педагог-організатор – 1,
  - керівник гуртка – 1,
  - вчителів-дефектологів – 39.

✓ навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності:
програми та рекомендації до розподілу програмового матеріалу загальноосвітніх навчальних закладів для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з особливими освітніми потребами.

- ✓ матеріально-технічне забезпечення:

ВІДОМОСТІ ПРО ПРИМІЩЕННЯ ТА МАТЕРІАЛЬНУ БАЗУ

Назва показника		№ рядка	Усього	Назва показника	№ рядка	Усього	
А		Б	І	А		Б	І
Загальна площа всіх приміщень (кв.м)		01	8100	Каналізація		33	1
з них здано в оренду (кв.м)		02	-	Кількість філій опорних закладів, які мають каналізацію		34	-
Крім того, площа орендованих приміщень (кв.м)		03	-	Їдальня або буфет з гарячим харчуванням		35	1
З рядків 01 та 03 – кількість класних кімнат (включаючи навчальні кабінети і лабораторії)		04	64	Кількість філій опорних закладів, які мають їдальню або буфет з гарячим харчуванням		36	-
Їх площа (кв.м)		05	2688	Число посадкових місць у їдальні або буфеті, од.		37	144
Кількість навчальних кабінетів, од. Математики		06	2	у тому числі у філіях опорних закладів		38	-
Фізики		07	1	З рядка 37 - у пристосованих приміщеннях		39	-
у них обладнано робочих місць		08	-	у тому числі у філіях опорних закладів		40	-
Хімії		09	1	Пандуси та поручні		41	-
у них обладнано робочих місць		10	-	Ліфти (підйомники)		42	-
Біології		11	1	Спеціально обладнані туалетні кімнати для осіб з інвалідністю		43	-
у них обладнано робочих місць		12	-	Кількість таких кімнат, од.		44	-
Географії		13	1	Кількість поверхів в основній будівлі закладу		45	3
Української мови і літератури		14	8	До якого поверху є безперешкодний доступ дітей з інвалідністю		46	-
Інших мов і літератур національних меншин		15	11	Кількість окремих будівель (включаючи майстерні та інтернатне відділення, де навчаються учні)		47	-
Іноземної мови		16	1	у них:		48	-
Усіх кабінетів з лінгфонним обладнанням		17	-	обладнано робочих місць з комп'ютером		20	16
Основ інформатики й обчислювальної техніки		18	1	Кількість майстерень, од.		21	4
у встановлено комп'ютерних класів		19	1	Чи є в закладі: (необхідне позначити 1 - так, 0 - ні)		22	1
них:		20	16	Фізкультурна зала		23	-
Кількість майстерень, од.		21	4	Басейн		24	-
у встановлено комп'ютерних класів		19	1	Навчально-дослідна ділянка (арів)		24	-
них:		20	16	Підсобне господарство		25	-
Кількість майстерень, од.		21	4	Опалення (1 – центральне або власна котельня, 2 – пічне)		26	1
у встановлено комп'ютерних класів		19	1	Кількість філій опорних закладів, які мають центральне опалення або власну котельню		27	-
них:		20	16	під опалення		28	-
Кількість майстерень, од.		21	4	Водогін		29	-
у встановлено комп'ютерних класів		19	1	Кількість філій опорних закладів, які мають водогін		30	-
них:		20	16	З рядка 29 – з гарячою водою		31	-
Кількість майстерень, од.		21	4	Кількість філій опорних закладів, які мають водогін з гарячою водою		32	-
у встановлено комп'ютерних класів		19	1	з них для:			
них:		20	16	1-4 класів		58	3117
Кількість майстерень, од.		21	4	5-9 класів		59	2739
у встановлено комп'ютерних класів		19	1	10-11(12) класів		60	1643
них:		20	16				
Кількість майстерень, од.		21	4				
у встановлено комп'ютерних класів		19	1				
них:		20	16				

- ✓ **якість проведення навчальних занять:**
 Рекомендовані форми організації освітнього процесу:
  - різні типи уроку;
  - додаткові (індивідуальні та групові заняття, консультації);
  - екскурсії;
  - корекційно-розвиткові заняття;
  - віртуальні подорожі;
  - спектаклі (в межах уроку та в позаурочний час).
- ✓ **моніторинг досягнень здобувачами освіти результатів навчання:**

Оцінювання
Оцінювання знань предмета
Оцінювання кінцевого результату
Оцінювання вчителем
Отримання звіту про результати навчання учнів, їх ранжування

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті базової та повної загальної середньої освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей здобувачів освіти.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
-------	------------------------	------------

1.	Спілкування державною мовою (і рідною - у разі відмінності, українською жестовою або за допомогою альтернативних засобів спілкування)	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) ставити запитання та розпізнавати проблему; робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати та перетворювати тексти задач письмово, грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень, поповнювати свій активний та пасивний словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем.</p>
2.	Спілкування іноземними мовами (здобувачі освіти з інтелектуальними порушеннями іноземну мову не вивчають)	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух (за допомогою американської дактильної абетки), зміст автентичних текстів; читати та розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем; розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно (за допомогою дактильної абетки), письмово, за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; використовувати досвід, набути у вивченні рідної мови (української жестової мови) та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії (у тому числі альтернативні засоби спілкування) відповідно до різних потреб.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, жестівники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3.	Математична компетентність	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати та досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язання математичних задач, зокрема таких, що моделюють реальні життєві ситуації.</p>
4.	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища та процеси; користуватися технологічними Пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови наук, техніки та технологій, усвідомлення ролі наукових цей у сучасних інформаційних технологіях.</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на</p>

		природу.
5.	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язання математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів.</p>
6.	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії.</p>
7.	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії практичності, ефективності з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди - це особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі).</p>
8.	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; повага до прав людини.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту.</p>
9.	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, (в тому числі за допомогою української жестової мови, альтернативних засобів спілкування) національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування та взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p>

		<p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва.</p>
10.	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) аналізувати та оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні та соціальні наслідки рішень.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ошадне, бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.</p>

Організацію навчального середовища – зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання.

Окремі предмети – виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою; позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в здобувачів освіти соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формування критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати</p> <p>Перспективи розвитку навколишнього середовища і людини.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального громадянина, що розуміє принципи та механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія засвоюється переважно через колективну діяльність, яка поєднує окремі предмети між собою та розвиває у здобувачів освіти готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати у здобувачів освіти якомога більше позитивних емоцій, а її зміст - бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, наполегливості та чесності. Приклад вчителя є важливим у формуванні толерантного ставлення один до одного, незалежного від рівня навчальних досягнень та особливостей психофізичного розвитку.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення здобувача освіти як свідомого громадянина, здатного вести здоровий спосіб життя та</p>

	<p>формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку та охорону здоров'я (текстові завдання пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів транспортних засобів).</p>
<p>Підприємливість і фінансова грамотність</p>	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння здобувачами освіти практичних аспектів фінансових питань, (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Реалізується через розв'язування практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення здобувачів освіти до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Навчальний план складено відповідно:

№ додатку до Типової освітньої програми	Класи	Примітка	Варіант Типових навчальних планів, затверджених Міністерством освіти і науки України
№ 8	5-9	З українською мовою навчання для дітей з порушеннями слуху (дітей зі зниженим слухом)	За Типовими освітніми програмами спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженими наказами Міністерства освіти і науки України від 12.06.2018 р. № 627
№ 11	5	З українською мовою навчання для дітей з тяжкими порушеннями мовлення	За Типовими освітніми програмами спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженими наказами Міністерства освіти і науки України від 12.06.2018 р. № 627
№ 4	10	З українською мовою навчання для дітей з порушеннями слуху (дітей зі зниженим слухом)	За Типовими освітніми програмами спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженими наказами Міністерства освіти і науки України від 26.07.2018 р. № 813

Реалізація освітніх галузей:

Для здобувачів освіти зі зниженим слухом:

Освітні галузі	Навчальні предмети	Клас
Мови і літератури	Українська мова	5-10
	Українська література	5-10
	Зарубіжна література	5-10
	Українська жестова мова	5-10
	Іноземна мова	5-10
Суспільствознавство	Історія України	5, 7-10
	Всесвітня історія	7-10
	Всесвітня історія. Історія України (Інтегрований курс)	6
	Основи правознавства	9
	Правознавство (практичний курс)	10
Математика	Математика	5-6
	Алгебра	7-10
	Геометрія	7-10
Природознавство	Природознавство	5
	Біологія	6-10
	Географія	6-10
	Фізика	7-10
	Хімія	7-10
Мистецтво	Музичне мистецтво	5-7
	Образотворче мистецтво	5-7
	Мистецтво	8-9
	Художня культура	10
Технології	Трудове навчання	5-10
	Інформатика	5-10
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	5-10
	Фізична культура	5-10

Для здобувачів освіти з тяжкими порушеннями мовлення:

Освітні галузі	Навчальні предмети	Клас
Мови і літератури	Українська мова	5
	Українська література	5
	Зарубіжна література	5
	Іноземна мова	5
Суспільствознавство	Історія України	5
Математика	Математика	5
Природознавство	Природознавство	5
Мистецтво	Музичне мистецтво	5
	Образотворче мистецтво	5
Технології	Трудове навчання	5
	Інформатика	5
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	5
	Фізична культура	5

При проведенні корекційно-розвиткової роботи учитель керується

Положенням про організацію роботи з розвитку слухового сприймання, мови і формування вимови у школах для глухих і школах для дітей з вадами слуху та інструктивно-методичним листом Міністерства освіти і науки України від 04.08.2009 р. № 1/9-515 «Організаційно-методичні засади здійснення комплексної реабілітації учнів (вихованців) у спеціальних загальноосвітніх навчальних закладах».

Зміст корекційно-розвиткових занять, у спеціальному закладі освіти, спрямований на вирішення специфічних завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку здобувачів освіти і реалізується через такі навчальні предмети та курси:

Корекційно-розвиткові заняття для дітей з порушеннями слуху
(глухих дітей та дітей зі зниженим слухом)

№ з/п	Реалізується		Класи
	Освітня галузь	К-сть (год./т)	
1	Розвиток слухового сприймання та формування вимови	10	5
		6	6-8
		4	9
		3	10
2	Лікувальна фізкультура (ритміка)	2	5-9
3	Ритміка	1	10

Корекційно-розвиткові заняття для дітей
з тяжкими порушеннями мовлення

№ з/п	Реалізується		Класи
	Освітня галузь	К-сть (год./т)	
1	Корекція мовлення	6	5
2	Логоритміка	1	5
3	Лікувальна фізкультура (ритміка)	2	5

Наповнюваність класів, виховних груп та поділу класу на групи при вивченні окремих предметів у спеціальних закладах освіти для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку здійснюється згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 6 березня 2002 р. № 229/6517 (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України № 572 від 09.10.2002, наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 921 від 17.08.2012, наказом Міністерства освіти і науки України № 401 від 08.04.2016).

Нормативи наповнюваності класів та виховних груп

спеціальних загальноосвітніх шкіл-інтернатів усіх типів (додаток 1)

№ з/п	Показники	Наповнюваність не повинна перевищувати
1.	Спеціальні загальноосвітні школи (школи-інтернати) 1-12 класи та виховні групи для дітей: ✓ зі зниженим слухом	10
2.	із складними дефектами розвитку: ✓ зі зниженим слухом та затримкою психічного розвитку; ✓ зі зниженим слухом та розумовою відсталістю	6
3.	✓ з тяжкими вадами мовлення	12

Порядок поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах (додаток 2):

№ з/п	Предмети, при вивченні яких класи підлягають поділу на групи	При кількості учнів у класі
1.	При проведенні уроків з трудового навчання у 5-12 класах у спеціальних загальноосвітніх школах (школах-інтернатах)	Більше 7

Відповідно до Методичних рекомендацій щодо організації освітнього процесу під час проведення навчальних екскурсій та навчальної практики учнів загальноосвітніх навчальних закладів від 06.02.2008 р. № 1/9-61 організація і проведення освітніх екскурсій (1-4 кл.) та освітньої практики (5-9, 11 кл.) здійснюється впродовж навчального року згідно планів-графіків з урахуванням освітніх програм та характеру практичних робіт (згідно рішення педагогічної ради від «_____» _____ 2021 р. протокол № ____). До проведення вищезазначених освітніх моментів залучаються педагогічні працівники (в межах річної тарифікації).

до Освітньої програми
(складений за таблицею 8
до наказу Міністерства освіти і науки
від 12.06.2018 р. № 627;
за додатком 4 до наказу
Міністерства освіти і науки
від 26.07.2018 р. № 813)

Навчальний план
спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату № 18 м. Києва
(II ступінь) для дітей зі зниженим слухом
5-10 класи
на 2021-2022 н.р.

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах							Разом
		5-А	6-А,Б	7-А,Б	8-А	9-А,Б	10-А		
Мови і літератури	Українська мова	3	3	3	3	3	3	18	
	Українська література	2	2	2	2	2	3	13	
	Українська жестова мова	1	1	1	1	1	1	6	
	Іноземна мова	2	2	2	2	2	2	12	
	Зарубіжна література	1	1	1	1	1	1	6	
Суспільство-знавство	Історія України	1	-	1	1	1	1	5	
	Всесвітня історія	-	-	1	1	1	1	4	
	Всесвітня історія. Історія України (Інтегрований курс)	-	2	-	-	-	-	2	
	Основи правознавства	-	-	-	-	1	-	1	
	Правоознавство (практичний курс)	-	-	-	-	-	1	1	
Математика	Математика	4	4	-	-	-	-	8	
	Алгебра	-	-	2	2	2	2	8	
	Геометрія	-	-	2	2	2	2	8	
Природознавство	Природознавство	1	-	-	-	-	-	1	
	Біологія	-	1	2	2	2	2	9	
	Географія	-	2	1	2	2	2	9	
	Фізика	-	-	2	2	2	2	8	
	Хімія	-	-	1	2	2	2	7	
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	-	-	-	3	
	Образотворче мистецтво	1	1	1	-	-	-	3	
	Мистецтво	-	-	-	1	1	-	2	
	Художня культура	-	-	-	-	-	1	1	
Технології	Трудове навчання	3	3	2	2	2	1,5	13,5	
	Інформатика	1	1	1	1	1	1	6	
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	0,5	5,5	
	Фізична культура	2	2	2	2	2	2	12	
Разом		24	27	29	30	31	31	172	
Корекційно-розвиткові заняття	Розвиток слухового сприймання та формування вимови	10	6	6	6	4	3	35	
	Лікувальна фізкультура (ритміка)	2	2	2	2	2	-	10	
	Ритміка	-	-	-	-	-	1	1	
Додаткові години на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		1	1	1	2	1	1	7	
Гранично допустиме навантаження		25	28	30	32	32	32	179	

Додаток 2

до Освітньої програми
(складений за таблицею 11
до наказу Міністерства освіти і науки
від 12.06.2018 р. № 627)

Навчальний план
спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату №18 м. Києва
(II ступінь) для дітей з тяжкими порушеннями мовлення
5 клас
на 2021-2022 н.р.

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		5	Разом
		5-Б	
Мови і літератури	Українська мова	4	4
	Українська література	2	2
	Іноземна мова	3	3
	Зарубіжна література	1	1
Суспільствознавство	Історія України	1	1
Математика	Математика	4	4
Природознавство	Природознавство	1	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Технології	Трудове навчання	2	2
	Інформатика	1	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура	2	2
Разом		24	24
Корекційно-розвиткові заняття	Корекція мовлення	6	6
	Логоритміка	1	1
	Лікувальна фізкультура (ритміка)	2	2
Додаткові години на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		1	1
Гранично допустиме навантаження		25	25